

PREU PATUFET

- ¿Còm pots estar gras passant tants llibres?
— ¡Oh! ¡es perque'ls passo... per alt!

El Qüestionari del Congrés d'Higiene Escolar

QUAN va convocarse al Congrés d'Higiene Escolar, vaig donarvos compte de la significació del meteix y de l'importancia que revestiria, sobre tot pera vosaltres, bons lectors meus, la majoria dels quals seguiu estudis.

Avuy, en vigílies, pot dirse, de la celebració d'aquesta interessant assemblea, crech que no us desplaürà que completi l'informació d'aleshores ab la publicació del Qüestionari del Congrés, o sigui dels assumptes relacionats ab l'higiene escolar que s'hi tractaràn.

Secció de Física

1.er Profilaxia de les infeccions en l'escola. — Medis de contagi (desinfecció, llicenciament, isolament, etc., etc.). — Medi pràctic per desinfectar periòdicament els materials y el local. — Contagi per les aules. — Contagi per les comunes. — Medis pera evitarho.

2.^{on} Escoles-sanatori pera noys predisposats. — Condicions que deuen reunir. — Instrucció que deu donarse als noys esmentats y conveniencia de donarlos instruccions professionals pera'l pervenir.

3.er Terrenys de jòch y utilitat de la creació en les ciutats de camps especials pera'ls esports escolars. — Jochs infantils desde'l punt de vista higiènic y educatiu.

4.^{rt} Hores d'esbarjo y d'estudi. — Relació que deuen guardar. — Fadiga física. — Cèdula o fitxa de la fadiga física.

5.^{nt} Higiene especial dels internats. — Higiene individual y co-

Els gimnastes japonesos són, sens dubte, de primera força, ja que fan els exercicis més difícils y complicats ab una agilitat admirable: llurs cossos, petits y lleugers, se cargolen, salten y brinquen que sembla increïble. Per això'ls japonesos són uns excel·lents soldats, com ho demostra la victòria que varen assolir sobre'ls rusos — pesats y matussers — en la guerra passada.

L'adjunta fotografia representa un d'aquets difícils exercicis, executat en la plassa de Tokio per una *troupe* de gimnastes japonesos.

lectiva. — Desenrotllament físich. — Desenrotllament intel·lectual. — Programa higiènich y pedagògich que deu regir en els internats.

5.^{nt} bis Escoles especials d'higiene y economia domèstica (*ménagers*). — Necessitat de l'ensenyansa de l'higiene infantil en les Normals y escoles de noyes.

Secció de Psíquica

6.e Repartiment de les hores d'estudi dintre y fòra de l'escola. — Graduació y complexitat dels programes desde'l punt de vista de l'higiene psíquica o sigui en funció de l'edat y del sexe.

7.e Fadiga psíquica. — Procediment pera determinarla y cuidar-la. — Fitxa psíquica escolar.

8.e Escolars atrassats. — Atrassats pedagògichs. — Retrassats. — Atrassats psíquichs. — Examen escolar. — Examen de l'estat mental. — Diagnòstich mèdich y pedagògich. — Escoles especials pera escolars atrassats. — Conveniencia de la creació d'un tipu de cèdula escolar.

9.e Educació dels imbècils y idiotes. — Instituts frenopàtichs especials. — Educació a que són assequibles.

10. Cooperació del metge y del pedagogh en el cultiu de les inclinacions y aptituds de l'escolar.

11. Necessitat de que'ls pares dels escolars col·laborin en el compliment de l'higiene escolar y cooperació dels mateixos a l'obra empresa en les escoles.

12. Ensenyansa que respecte a les funcions sexuals deu donarse als noys y a les noyes, desde'l punt de vista higiènich d'aquesta funció orgànica.

Secció d'edificis y de material

13. Emplacament de les escoles y jardins escolars en les grans aglomeracions urbanes. — Solucions higièniques acceptables en armonia ab les exigències pedagògiques y econòmiques.

14. Edificis pera internats. — Medis pera satisfer alhora les condicions higièniques en les seccions de l'edifici, el destí de les quals ha de tenir caràcter essencialment pedagògich y en aquelles dependències destinades a habitació. — Dormitoris, infermeries, etc.

15. Condicions higièniques d'emplacament y construcció en els edificis destinats a colònies escolars de vacances.

16. Il·luminació natural y artificial dels edificis escolars y especialment de les aules. — Medis d'assolirlos en la direcció, intensitat y qualitats especials exigides per l'higiene.

17. Condicions acústiques de les aules. — Influencia de la forma, dimensions y materials ab que's construeixin.

18. Mobiliari escolar. — La taula y el banch desde'l punt de vista higiènic en relació ab els diversos usos a que's destinen. — Lectura, escriptura, dibuix y treballs manuals.

19. Visibilitat del material escolar d'ensenyansa.

Y prou, que ja són forsa les coses a tractar y a discutir en aquet Congrés, el primer que d'aquesta mena's celebra a Espanya, y del qual tants grans beneficis ne poden reportar així l'higiene com la pedagogia.

ABECÉ

Un exemplar estrany

A la fira de Verdú
pregonava un busca-vides:
— ¡Aneu entrant, que veureu
la cosa més estranyíssima!
Se tracta d'un animal,
precisant més, d'una mula,
que ahont deuria tení'l cap,
hi té la gropa y la cúa. —

Encuriosida la gent,
al punt l'ermilla's grataven,
y entraven al barracot
per veure bestia tan rara.
Y, en efecte, era ben cert
lo que deya aquell tanoca,
perque la mula tenia
la cúa a la menjadora.

NYIC

Tafaneries

La juguina més antiga que's
coneix, es el cap de caball fixat
en un bastó y ab una rodeta al

cap d'avall. En el Museu del Louvre, de París, n'hi ha un exemplar procedent de Siracusa, construït quatre sigles abans de l'Era Cristiana. El cap de caball es fet de fanch.

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica'l tercer folletó de la graciosíssima y interessant novela "Aventures den Bolavà en el país dels xinos", ab totes les peripecies que va passar l'intrèpit Bolavà.

En Bieló, en Feliu y el "Lleal"

No tenia pare ni mare, però li quedava'l fidel *Lleal*, el gos que tants anys havia servit de company al seu pare quan anava per les montanyes pasturant remat.

En Bieló s'estimava més aquet gos que totes les riqueses del món. Ell l'acompanyava de nit y de dia, fent camí junts pera anar a captar de poble en poble.

Un dia varen arribar a un poblet de pescadors.

En Bieló, seguit del seu gos, va anar captant de porta en porta, y així arribà a una casa ahont vivia un jove matrimoni, el qual tenia un fill de vuit anys, que's deya Feliu. El pare d'aquet, d'ofici pescador, ja feya temps que volia tenir un gos, a fi de que, mentres ell era a navegar ab el seu noy, se quedés el gos a casa pera fer companyia a la dona.

Al veure'l gos den Bieló, va tractar de comprarli, però en Bieló li contestà vivament que per rès del món se separaria del seu *Lleal*.

Li va xocar molt al pescador l'afecte que aquell noyet captaire sentia pel seu gos, y com que l'amor vers els animals es una prova de bon cor, el pescador se va agradar den Bieló y li va proposar quedar-se a casa seva, ahont no li faltaria may menjar, y així podria aprendre l'ofici de pescador y ja no hauria de captar.

En Bieló va acceptar molt agraït aquesta proposició, y desde aquell dia's va considerar el més felís de tots els noys.

Ab el fill del pescador, s'hi va fer desseguida molt amich, y anaven junts a jugar a la platja ab el *Lleal*. Se divertien molt, y lo que més li agradava a n'en Bieló, era anar ab la barca a pescar mar endins.

En Feliu també era bon noy, però un xich entremaliat. Els seus jochs eren sempre sorollosos y, en veritat, els seus sentiments d'afecte ab els animals no eren tan delicats com els den Bieló.

Tampoch el *Lleal* l'estimava tant, porque sempre li feya miseries, amohinantlo ab una o altra cosa.

Un dia que varen anar a jugar els dos companys a la platja, seguits, com sempre, del gos, se li va ocórrer a n'en Feliu fer servir el *Lleal* de cavall. Bé prou li va sermonar en Bieló que no amohinés al gos, però en Feliu era un xich tossut y li agradava fer lo que's proposava. Així es que va agafar un sach plegat y el va lligar a l'esquena del gos pera que li servis de sella. El gos s'ho prenia pacientment, però'l fet de tenir la cúa entre cames ja feya suposar que no li agradaven les maniobres den Feliu.

A l'últim, a n'aquet se li acudí posar *bocados* al gos, igual que si fos un cavall; y va agafar un filferro, torsantlo pera donarli la forma d'un *bocado*. Quan el va tenir fet el va ficar a la boca del gos, ab tanta violencia, que'l filferro va punxar les genives de la pobra bestia;

1. — M'han arrencat una orella.

la qual va grinyolar y instinctivament donà una mossegada a un dit den Feliu.

Aquet se n'anà plorant a casa seva. La ferida era insignificant, ja que ni sang arribà a sortir. Quan la seva mare'l va veure arribar plorant, va tenir un gran sust, y al saber la causa, pensantse que'l gos podria estar rabiós, va anar a avisar desseguida al seu marit, el qual va agafar l'escopeta pera matar el gos.

Al veure en Bieló les intencions del pare den Feliu, se va posar al davant del gos pera defensarlo de les bales.

3 — Fug d'aquí, que l'haig de matar, porque podria estar rabiós.

— No ho està pas. Si ha mossegat es porque li han fet mal, després d'amohinarlo molt. —

Però'l pare den Feliu no volia entendres de rahons, y veyent que en Bieló no estava disposat a deixar-se matar el gos, va dirli que'l treya de casa y que no s'hi acostés may més.

El pobre Bieló, molt contristat, no va tenir més remey que obehir, y se n'anà, seguit del *Lleal*, cap a les roques voreres al mar pera cercarhi un refugi ahont poder passar la nit.

Y va ser justament aquella nit la més terrible que havien presentat els pescadors d'aquella costa. Mentres les barques ja eren a alta

A L'EXTRANGER

2. — Vingui, que li cosiré.

mar, se desencadenà'l temporal sense donarlos temps de virar cap a terra. El far va fer les senyals de socors, y els valents pescadors que no havien sortit aquella nit se varen llensar al mar ab barques de salvament.

Però la barca del pare den Feliu no apareixia enlloch. Y lo més terrible era pensar que ab ell hi havia'l seu fill, el qual, petit com era, no tenia tantes probabilitats de salvarse nedant.

La seva mare estava en la platja donant crits esgarrifosos, cridant a l'espòs estimat y al fill del seu cor, que la mar furiosa li volia pendre.

Tan forts y desesperats eren els seus crits, que en Bieló, desde'l seu refugi de les roques, els va sentir.

Va alsarse amatent, y al veure l'aspecte imponent del mar revoltat, va comprendre tot seguit lo que passava.

Les roques ahont ell estava avensaven un tros dins del mar, de manera que'l cantó oposat quedava ocult als que estaven en la platja.

Per això'ls pescadors d'allí no varen veure'ls esforços desesperats que feya'l pare den Feliu, desde la seva barca, pera no esser estrellat contra les roques.

En Bieló ho va veure, y a la llum d'un llamp va reconèixer a n'en

3 — Me l'ha cosida a la gorra.
— Dispensí. — No hi ha de què.

Feliu, que estava arrupit a dins de la barca, y al seu pare, que ab un rem a la mà procurava parar els cops. Al vèurels, en Bieló anava a cridar socors, però, tan bon punt intentà ferho, lo que tant se temia arribà. Un cop de mar formidable va llensar la barca contra les roques, estabellantla completament.

El pare den Feliu, malgrat el cop que havia rebut, va poder arribar a la costa nedant, però en Feliu no apareixia. Comprenent en Bieló lo desesperada que era la situació y que no hi havia temps pera avisar, va tenir una idea sublim. Volgué tirarse ell al mar pera salvar a n'en Feliu, ab tot y que ell no sabia gaire de nedar, mes quan ja anava a ferho, s'adonà de que'l gos, el fidel *Lleal*, s'hi havia ja tirat y portava nedant cap a la costa al petit naufragat.

El *Lleal* l'havia salvat, tornantli bé per mal.

L'alegria de la mare y la del pare no tenia límits, y, comprenent la falta que havien comès treynt a n'en Bieló de casa, y la que anaven a cometre matant al *Lleal*, varen demanarli perdó, preguntli que tornés a quedar-se ab ells.

No cal dir que desde aquell dia en Feliu va ser el més ferm defensor del gos den Bieló y que ja no l'amohinà may més, sinó que no deixava d'amanyagarlo, ple d'agrahiment, perque li havia salvat la vida.

J. M. F.

El pagès y les ulleres

Un pagès, havent vist que'l rector del seu poble llegia ab ulleres, resolgué comprarsen unes, pensant que així ell també podria llegir.

Se'n va a ciutat y entra en el magatzem d'un comerciant d'ulleres. Aquet li pregunta què es lo que desitja.

—Jo vuy— diu el pagès— unes ulleres que siguin bones pera la meua vista y que'm permetin llegir quan tingui temps.—

El comerciant li ensenya un gran nombre d'ulleres, que més o menys poden convenir a la seva

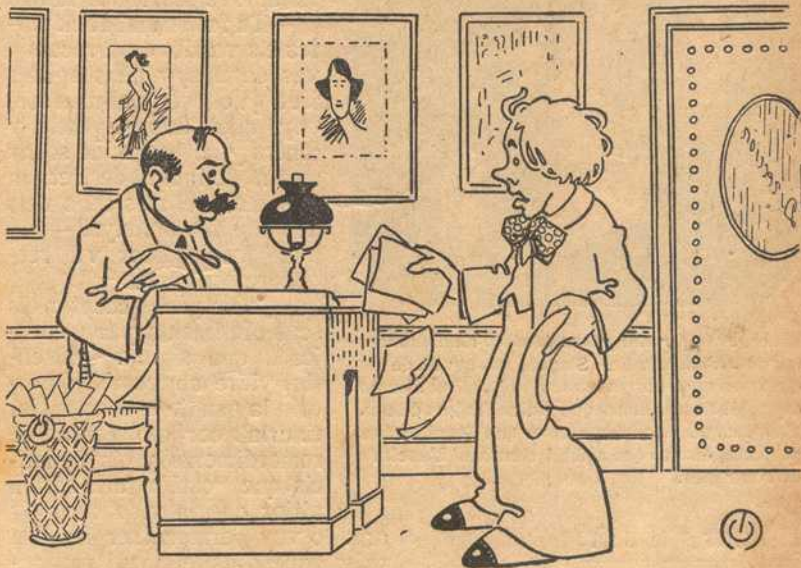
edat. El pagès n'agafa unes, se les posa sobre'l nas, se treu un llibre de la butxaca y proba de llegir; com que ab aquelles no pot conseguirho, se'n posa d'altres, fins que a l'últim s'enfada perque no pot satisfer el seu desitg.

Per fi, el comerciant observa que aqueix home té'l llibre al revés, y li diu:

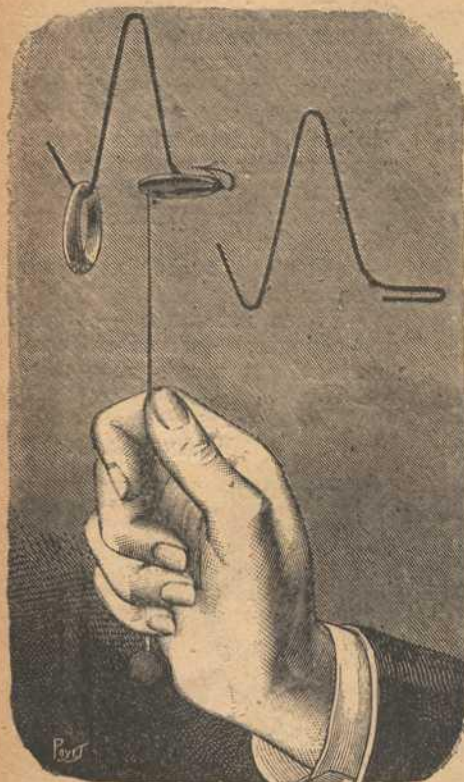
—¿No es veritat, bon home, que no sabeu llegir?

—Es ben cert que no— li respon el pagès; — si'n sabés, ja no hauria tingut necessitat d'ulleres.—

Traduit del francès per
M. ANGELA D.

- Això no pot anar.
- Es una pessa en un acte.
- Si fos una pessa de madapolà, encara's podria fer uns calçotets vostè.

Pera fer voltar una pesa de cinch cèntims sobre la punta d'una agulla.—S'agafa una agulla de les que duen en el barret les senyores, ab un filferro cargolat de la manera que indica l'adjunt dibuix, y's forma un mecanisme en el que l'equilibri es perfecte, encara que sembli mentida. L'anell fa de contrapès.

El pastor y el lladre

En Joan era un noy molt pobre, que's guanyava la vida guardant

cabres. Cada dia duya les seves cabres cap a les montanyes que rodegen el poble. Ell no tenia pera menjar més que un pa moreno y unes fruites boscanes; però era feliç perque tenia la consciencia neta y's contentava ab la seva sort.

Un dia que anà a pasturar les cabres aprop d'un bosch, va veure sortir un home que la seva figura li va fer por. Aquell home, que havia estat moltes vegades a la presó pels seus crims y que a tots feya por quan el veyen, se va acostar al jove pastor y li va dir:

—Tu fas un mal ofici: portes els vestits esparracats y vas descals, y deus agafar fret. ¿Vols venir al meu servey, que't donaré vestits y diners y no hauràs de sofrir més ni de fam ni de fret, ja que seràs el més feliç dels noys de la montanya?—

El jove pastor va respondre sens ànim:

—Jo no puch acceptar els seus oferiments, per ventajosos que siguin. Consentint viure ab vostè, jo perdria la pau de la consciencia, tindria'l cor atormentat de remordiments y els beneficis que vostè'm faria serien pitjor que la vida que faig

ara. Jo vuy permanèixer honrat, puig aquest es el medi més segur d'ésser sempre feliç.—

Havent dit això, en Joan s'allu-

nyà del lladre, y, xiulant a les cabres, se les va endur al poble.

Traduit del francès per
JOSEPH MARINEL-LO

Les joyes d'una mare

Cornelia, filla de Scipiò, dòna de gran mèrit, se trobava en una reunió de dames que's mostraven llurs joyes y pedreries; una senyora li demanà que li ensenyés les seves.

Ella feu venir a sos fills, a qui havia molt ben educat, y digué ensenyantlos:

— ¡Heus aquí mes millors joyes!—

Traducció de
N. SNESSA

Acudit

Cert senyor que estava de visita no's cansava d'alabarse.

—Jo tinch molta paraula—deya.

—No hi ha cap dubte — li respongué son amich, —perque desde que es aquí no ha deixat de parlar.—
IGNASI CARMA

Epigrama català

Bon remey

—He agafat un costipat, deya un dia un tal Darné, que còm trèurem no sé...—

Y digué en Pau, admirat:

—Home, ¿no l'has agafat? déixal y't trobaràs bé.—

U. B.

Totes les solucions. — Ningú.

Quatre solucions. — Germans Ferràs, Isabel Huguet, Gustau Ferrer, germans Badia, germans Marxuach, germans Bonet.

Tres solucions. — Teresa Moragas, germans Verdura, Pere Pidemont, Joseph Fabra, Joan Alfonso, germans Costa, germans Sáez, Nick Carter, Joan Baucis, Peret Bonastre, A. Esquerrà, Miquel Pira, Joseph Besus, germans Maureso, Joseph Simón, Maria Burch, Lluís Ferrer, Alfret Ferrer, Gabriel Pujol, germans Vidal, Romàn Julià, Marius Pomer, germans Vila, Antòn Basols, J. P. Jubert, Joseph Sazurca, Enrich Verdú, germans Sargas, Maria Cassan, germans Guarro, Agustí Cabó, germans Guardiola, germans Solanich, Joan Guarro, Francisco Pujol, Antoni Codina, A. Sarto, Roseta Lleopart, Joseph Dalmau, Rafel Borràs, Roseta Martín, A. Mendiore, Francesch Arqué, Vicentet Tort, Lluís Carulla, Miquel Salgot, germans Rosés, Llorens Cantó, Antòn Grimal, Antoni Ferrus, Carles Ferrus, Estanislau Giralos, Amadeu Prunera, Jaume Piera, germans Remus, Pilar Bertràn, Francisco Rubió, Agustí Tataret, Joseph Ferrer, Ramón Montserrat, Joseph Jover, Manel Montserrat, Joseph M.ª Castells, Rosa Arderiu, Joan Pagès, Enriqueta Massana, Pau Ramón, Bonaventura Carbonell, germans Lanfranco, Mercè Masvidal, Victòria Ferré, germans Barceló, Pere Ferrando, Joseph M.ª Cabané, B. Montserrat, Joanet Renom, germans Jover, Joanet Pujol, Joseph Roca, germans Ferré, Demetri Fullà, Miquel Casasayas, Joseph Mons.

Dues solucions. — J. Cardona, Joseph Modrego y germà, E. Pisa, Manel Alegre, Miquel Modrego, germans Montes, J. Ballvé, Salvador Burch, germans Mestres, Joanet Sarroca, Herminia Pinell, germans Guarro, Felip Duràn, Blau Puig, Antò Llobet, Victòria Muñoz, Ricart Paradell, F. Fontarnau, Isidor Damià, Joan Segura, Joan Duràn, Joseph M.ª Torrentó, Enrich Isern y altres, germans Tibós, Joseph Castelltort, germans Boqueras, Joaquim Garet, Pere Llamusi, Maria Solanes, Marina Osada, Ramon Llorens, A. Gasca, R. Pich, Joseph Utzet, Miquel Caserra, germans Blanquet, Joseph Barta, Mercè Montserrat, Rosalia Montserrat, Eulogi Montsalve, Lluís Pardo, P. M. Estapé, C. Arau, T. Galilea, Joseph Sistané, Joanet Renom, Oscar Monteys, Frederich Sauri, Rafel Sadurní, Mercè Rubió, Octavi Saltor, Matilde Barrachina, Hipòlit Dachs, Joan Espinal, germanes Bonal, germans Vilagut, Enriqueta Coras, Eduart Tenas, Enrich Bach, Blanch, Carmeta Font, Joseph Canas, germanes Xiró, Angel de la G. y altres, Eliodor Orero, Agneta Canet, Francesch Pastor.

Una solució. — Santiago S. Jaime, Joseph Bau, D. Planell, Joseph Coll, germans Bonet, Montserrat Castany, Joseph Colomer, Joseph Giol, M. Carbonell, A. Magrans, Pere Andrés, germans Espadas, Ramon Vilalta, germans Bassas, Mariano, Guillem Roig, Montserrat Llaverias y Serra, Joseph M.ª Ribas, Lluís Montserrat, germans Vilà, Joseph Gascón, Serafi Martínez, Joan Agelet, Joanet Pujol, Peret Puig, Bartomeu Martells, Pere Ambrós y Llobet, Francisco Olivencia, Joan Hostench, Joseph Perelló, germans Felip, Venanci Lapeyra, Joseph Font, Maria Barbeta, Montserrat Balletbó, Maria Farrés, Isidro Mestres y altres, Dolors Vilarasau, Miquel Bosch, germans Juncadella y B. Eduardo Sanay, Joseph M.ª Alegret, germans Colomer, Quimet Carbonell, Miquel Juanola, germans Povill.

ENDEVINA, ENDEVINETA

ENDEVINALLA

De dia y de nit
me solen mirar,
per si alguna cosa
hi ha que retocar.

L. V. F.

ROMBO

.
. . .
. . .
. . .
. . .

Substituir els punts per lletres, de manera que's llegeixi vertical y horitzontalment: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, número; 3.ª, nom d'home; 4.ª, pera fer candeles, y 5.ª, consonant.

ANTONI SERRAT Y A.

AMBIDEXTRE

1 2 3 4 5 — Conjunt de fils.
5 4 3 2 1 — Concordia.

MACARI

FUGA DE VOCALS

R. m. n. l. c. 'l g. s. n. p. r
t., s. n. p. l m. s.

JOSEPH M.ª ALEGRET

SEMBLANSA

¿En què se sembla'l mar a una iglesia?

NICK PINYOL

XARADA

Prima-invers es un metall,
part del cos es la *segona*,
y el *total* veuràs què't dona
el nom d'una capital.

MIGUEL Y PEPETA REMUS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la xarada: *Lampista*. — A la conversa: *Roda*. — A l'intrínquils: *Catarata*. — Al logogrif numèrich: *Hospital*. — A la targeta: *Les arrels*, *Morató*.

Fidel Giró, impressor, Valencia, 233. — Barcelona.

Biblioteca “Patufet”

Volums publicats

A UNA pesseta

- I - **Contes pera noys**, per en Manel Marinello. Il·lustracions den Junceda. (Agotat.)
- II - **De quan les besties parlaven**, per en Manel Folch y Torres. Il·lustracions den Llaverias. (Agotat.)
- III - **Veus aquí que una vegada...** Rondalles den Joseph Morató. Il·lustracions de l'Apa.
- IV - **Pera cors joves**, per Enrich de Fuentes. Il·lustracions de l'Opisso.
- V - **Senyor Ruch, mestre d'estudi**, per en Pompeu Creu-het. Il·lustracions den Cornet.
- VI - **De cada color**. Contes, faules, historietes, narracions, per en Ramón Surriñach Baell.
- VII - **Encara parlen les besties**, per en Manel Folch y Torres. Il·lustracions den Llaverias.
- VIII - **Contes del vent**, per en Pere Prat Gaballí. Il·lustracions den Junceda.
- IX - **Aventures extraordinaries den Massagrán**, per en Joseph M.ª Folch y Torres. Il·lustracions den Junceda.
- X - **Noves aventures den Massagrán**, per en Joseph M.ª Folch y Torres. Il·lustracions den Junceda.
- XI - **El Gegant dels aires**. Novela d'aventures, adaptació de J. M. F. (Volum I.)
- XII - **El Gegant dels aires**. Novela d'aventures, adaptació de J. M. F. (Volum II.)
- XIII. - **En Bolavà detective**. Memories íntimes d'un detective aixerit, per en Joseph M.ª Folch y Torres. Il·lustracions den Junceda.

Manuscrit Català, compost d'autògrafs de tots els Mestres en Gay Saber y d'altres Poetes y Prosistes catalans. Preu: **1,50 ptes.**

De venda en la Llibreria Baguñà, Cardenal Casañas, 4

Un senyor llegeix el diari,

y, quedant després adormit,

fica'l nas dintre l'ampolla
y ¡manoy, que li ha sortit!